NITO

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

19.12.2021

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

NITO – Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon er Norges største organisasjon for ingeniører og teknologer med over 96 000 medlemmer i alle sektorer.

Pandemien har vist at bredbånd er enda viktigere enn det vi trodde før. Regjeringen må bidra mer aktivt til at hele landet får høyhastighetsbredbånd. Regjeringen økte støtten til bredbånd fra ca. 200 til 300 millioner kroner i statsbudsjett for 2023. Dette er riktig retning, men behovet er vesentlig større. Vi anslår at behovet kan være på over en milliard kroner årlig i fem år framover.

Operatørene investerer ikke dersom det ikke er kostnadssvarende. Nå står de siste 10 prosentene igjen og disse er i stor grad også de dyreste. Med en kostnadsnøkkel der kommunene skal dekke 25 prosent vil kommuneøkonomien spille inn for å få dette til. En måte å bøte på dette på er derfor behovsprøving der staten dekker kostnadene til kommuner som ikke har god nok økonomi. Det er urimelig å forvente at alle kommuner i distriktet skal klare å stille tilstrekkelig beløp til full bredbåndsdekning.

- Staten må øke tilskuddsordningen for bredbånd i statsbudsjettet til 1 milliard kroner per år, i perioden 2022-2025
- NITO foreslår at myndighetene i samarbeid med KS innfører behovsprøving av kravet til 25 prosent kommunal finansiering, slik at kommuner med dårlig økonomi kan få støtte til denne andelen
- Ambisjonen må være at minimum 95 prosent av norske husholdninger, bedrifter og offentlige kontorer har tilgang til bredbånd med hastigheter på minimum 1 Gbit/s i løpet av 2025
- Resten av landet må som minimum ha tilgang til bredbånd med 100 Mbit/s i løpet av 2025

Vann, avløp og infrastruktur

Vann- og avløpssektoren står overfor store utfordringer. Innbyggere i landets kommuner har i lang tid betalt for lite for vann- og avløpstjenester, og vi ser nå et enormt investeringsetterslep. Samtidig kommer økt urbanisering, befolkningsvekst og klimaendringer til å kreve oppgradering av eksisterende ledningsnett og andre nye tiltak mot overvann. De største kostnadene ventes i forbindelse med ledningsnettet som må fornyes. På landsbasis er det under 1 prosent fornyelse årlig, noe som er altfor lavt. Det er også behov for å styrke forsyningssikkerhet og håndtere konsekvenser av klimaendringer gjennom å oppgradere vannverk og bygge ut kapasiteten på vannbehandlingsanlegg.

Disse tiltakene forventes å koste flere hundre milliarder, og manglende investeringer kan i verste fall gå utover liv og helse, natur og miljø. Det er kommunene som er lovpålagt å yte vann- og avløpstjenester til innbyggerne etter selvkostprinsippet, men denne løsningen fungerer slett ikke i praksis. Etterslepet fortsetter å øke. Det store investeringsbehovet i vann- og avløpsinfrastruktur og klimatilpasningstiltak framover gir

muligheter for innovasjon og utvikling av bærekraftige løsninger som også er kostnadsbesparende.

- Regjeringen bør vurdere alternative måter å finansiere utbedring og oppgradering av ledningsnett.
- Det må settes av midler til innovasjon og forskning i sektoren, og det må gjennomføres tiltak for å øke bestillerkompetansen i kommunene.

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Steinar Sørlie
Generalsekretær